

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ส่งผลต่อ
ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง

Characteristics of graduates according to the national higher education qualifications
framework affecting learning outcomes in the Doctor of Philosophy Program in
Educational Administration, Lampang Inter-Tech College

พิมพฤทธิ์ เทียงศักดิ์^{1*}, ลลิตพัฒน์ หิรัญนิธิตำรง², มณูญ เพชรมีแก้ว³
Pimparit Tiangpak^{1*}, Thitiphat Hirannititamrong², Manoon Petmeekaew³

^{1,2,3} หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง

^{1,2,3} Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, Faculty of Liberal Arts and Education, Lampang Inter-Tech College

Corresponding author's e-mail: pimparit.t1107@gmail.com^{1}, thitiphat.muek@gmail.com²,
petmeekaew@gmail.com³

Received: August 15, 2024

Revised: September 12, 2024

Accepted: October 17, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง และ 3) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 1, 2, 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน และสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครลำปาง ปีการศึกษา 2567 จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและครูมีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง พบว่าโดยรวม

และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 2) คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์ เทคลำปาง มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกทุกด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 3 ด้านแรกที่มีความสัมพันธ์ กันในระดับสูงสุด ได้แก่ 2.1) ด้านทักษะทางปัญญา 2.2) ด้านความรู้ และ 2.3) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผู้มีส่วนได้เสียมีการรับรู้ถึงคุณลักษณะของบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ มีผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัย อินเตอร์เทคลำปาง ร้อยละ 90.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: คุณลักษณะของบัณฑิต, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ, ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตร

Abstract

This research aimed to 1) study the characteristics of graduates according to the National Higher Education Qualifications Framework and the expected learning outcomes in the Doctor of Philosophy program, 2) study the relationship between the characteristics of graduates according to the National Higher Education Qualifications Framework and the expected learning outcomes, and 3) study the characteristics of graduates according to the National Higher Education Qualifications Framework that affected the expected learning outcomes in the Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, Lampang Inter-Tech College. The sample group used in this study was executives and teachers under the Office of the Primary Educational Service Area of Lampang 1,2,3, the Office of the Secondary Educational Service Area of Lampang and Lamphun; and educational institutions under the Lampang Municipality in the academic year 2024, totaling 327 people. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a questionnaire reliability (α -coefficient = .95). The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient analysis, and stepwise multiple regression analysis. The research results found that 1) administrators and teachers have a need for graduates' characteristics according to the National Higher Education Qualifications Framework and the expected learning outcomes in the Doctor of Philosophy Program in Educational Administration at Lampang Inter-Tech College. It was found that overall and, in every aspect, administrators and teachers have opinions on the expected learning outcomes in the Doctor of Philosophy Program at a high level. 2) The characteristics of graduates according to the National Higher Education Qualifications Framework and the expected learning outcomes in the Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, Lampang Inter-Tech College, had a high level of positive relationship in all aspects. When considering each aspect, it was found that the first 3 aspects with the highest level of relationship were 2.1) intellectual skills 2.2) knowledge and 2.3) interpersonal skills and responsibility with statistical significance at the .01 level. And 3). Stakeholders' perception of graduate characteristics according to the National Higher Education Qualifications Framework in terms of knowledge, intellectual skills, skills in numerical analysis, communication and information technology use, morality and ethics, and interpersonal skills and responsibility had an effect on the expected

learning outcomes in the Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, Lampang Inter-Tech College, by 90.80 percent with statistical significance at the .01 level.

Keywords: graduate characteristics, qualifications framework, expected learning outcomes in curriculum

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

เกณฑ์มาตรฐานประการหนึ่งของเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน คือ ให้มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (program learning outcomes) ซึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านนั้น ๆ เช่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร ศิษย์เก่า วิทยาลัย ศักยภาพ และอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ดังระบุไว้ในเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ดังนี้ (ASEAN University Network, 2015) ซึ่งเกณฑ์คุณภาพผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีรายละเอียด คือ 1) การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังต้องสะท้อนถึงวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย 2) หลักสูตรต้องแสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยทุกรายวิชาในหลักสูตรควรออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3) หลักสูตรต้องมีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมทั้งความรู้และทักษะเฉพาะทาง รวมถึงความรู้และทักษะทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น การเขียน การพูด การแก้ปัญหา เทคโนโลยี สารสนเทศ ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น และ 4) หลักสูตรต้องกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน และสะท้อนถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (พินพนธ์ คงจิตต์ และบุษบา บัวสมบุญ, 2563)

นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษา มีพันธกิจที่สำคัญ คือการผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในทางวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งคุณภาพบัณฑิตในแต่ละหลักสูตรจะสะท้อนไปที่คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์การเรียนรู้ การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 ข้อ 5 ปรักษา และวัตถุประสงค์ 5.1) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรักษาอุดมศึกษา ปรักษาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ 5.2) หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรักษาอุดมศึกษา ปรักษาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคมประเทศ และประชาคมโลก (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

ตามที่มีคู่มือการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (OBE) เพื่อบริการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์การประเมิน AUN-QA ได้กำหนดการลำดับความสำคัญผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย power of stakeholder

ประกอบด้วย มหาวิทยาลัย คณะ สป.อว. สาขาวิชาชีพ ศิษย์เก่า ผู้ปกครองกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน อาจารย์ ผู้สอน นักเรียนที่สนใจเข้าศึกษา กลุ่มครู ผู้บริหารสถานศึกษาฝึกประ นักศึกษาชั้นปีสุดท้าย (impact on stakeholder)

วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาของหลักสูตรสิ่งที่หลักสูตรกำลังเตรียมผู้สำเร็จการศึกษาให้สามารถประกอบอาชีพได้ และใช้ชีวิตที่มีความสุขกับการทำงาน เป็นคำกล่าวแบบกว้าง ๆ ที่อธิบายถึงอาชีพและความสำเร็จ ทางอาชีพ ในระยะเวลา 5 ปี หลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งโปรแกรมกำลังเตรียมให้กับผู้สำเร็จการศึกษามุ่งหาข้อมูลความกว้าง ๆ ที่อธิบายสิ่งที่ผู้สำเร็จการศึกษาคาดว่าจะบรรลุภายในเวลาหลังจากสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) objective คือผลลัพธ์ที่มุ่งหวังหรือผลของการสอนหลักสูตร โปรแกรมหรือกิจกรรมโดยมุ่งเน้นว่าอะไรคือสิ่งที่คาดหวังและอธิบายว่าอะไรควรถูกประเมิน และ outcome คือผลที่ได้รับ หรือผลที่ได้จากการเรียนเป็นพฤติกรรมหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในตัวนักศึกษาหลังจากการเรียนและสิ่งที่ถูกประเมิน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา 4 ด้าน เป็นอย่างน้อย ในปี พ.ศ. 2565 ดังนี้ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านจริยธรรม 4) ด้านลักษณะบุคคล และ 5) อื่น ๆ ตามบริบทของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี
3. ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี

การทบทวนวรรณกรรม

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF:HEd)

ตามที่มาตรฐานคุณวุฒิได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของสาขาวิชาไว้ 6 ด้าน ให้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ไว้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย ปฏิบัติตนอย่างมีคุณค่าคุณธรรมจริยธรรมเสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต รักษาวินัยตรงต่อเวลาและความรับผิดชอบต่องานและสังคม รักษาสิทธิของตนเองและเคารพในสิทธิของผู้อื่นรักคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆขององค์กรและสังคม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

ด้านที่ 2 มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา

ด้านที่ 3 ด้านทักษะทางปัญญา สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึง

ความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันท่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ

ด้านที่ 4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและกับบุคคลอื่น สามารถทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่นในหน่วยงานและงานที่ได้รับมอบหมาย มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำและภาวะผู้ตามที่ดี

ด้านที่ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย สามารถใช้เทคนิควิชาชีพในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูล สามารถสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูดการฟังและการเขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาสากล เช่น ภาษาอังกฤษ

ด้านที่ 6 ด้านทักษะการฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย สามารถปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพ สามารถปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพเป็นองค์รวม สามารถสำรวจตรวจสอบ และสามารถนำข้อมูลมานำเสนอ หรือนำเข้าแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการประเมินผลกระทบสภาพแวดล้อมในการทำงาน และสิ่งแวดล้อมภายนอก

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตร

พจนานุกรมของอ็อกซ์ฟอร์ด (Oxford University, 1989) ให้ความหมายของความคาดหวังว่า เป็นสภาวะทางจิตซึ่งเป็นความรู้สึกนึกคิดหรือเป็นความคิดเห็นอย่างมีวิจารณ์ญาณของบุคคลที่คาดคะเน หรือคาดการณ์ล่วงหน้าต่อบางสิ่งบางอย่างว่าควรจะมี ควรจะเป็น หรือควรจะเป็นขึ้น การที่บุคคลรับรู้คาดคะเนว่าตนเองน่าจะทำอะไรได้เพียงใด นับเป็นการคาดคะเนถึงผลที่จะเกิดขึ้นได้จริงจากการกระทำของตนเอง ซึ่งอาจแตกต่างจากผลที่บุคคลปรารถนามุ่งหวังที่จะได้ ข้อมูลจากการทดลองได้แสดงว่า ถึงแม้ว่าจะมีความสอดคล้องตรงกันอยู่ภายกระหว่างค่านิยมและความคาดหวังของบุคคล แต่ความคาดหวังจะมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแสดงพฤติกรรมจริงของบุคคล โดยที่องค์ประกอบต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม มีส่วนที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับระดับความคาดหวังได้มากกว่าการเปลี่ยนแปลง

พจนานุกรมของเว็บสเตอร์ ได้ให้ความหมายของความคาดหวังว่า หมายถึง ความหวัง (hope) ถ้าบุคคลมีความคาดหวังหรือความหวังย่อมจะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการกระทำการสิ่งต่าง ๆ ในแนวทางที่ดี ซึ่งเห็นตรงกันกับ รีเบอร์ (Reber, 1985 อ้างถึงใน สุวัฒน์ อุทัยรัตน์ และคณะ, 2541) ซึ่งได้ให้ความหมายของความคาดหวังว่า เป็นเจตคติหรือแรงจูงใจที่ บุคคลมีต่อผลของการกระทำที่ตนตั้งจุดมุ่งหมายไว้

สรุปได้ว่า ความคาดหวังเป็นแรงจูงใจ เป็นความหวังที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์ มีเป้าหมายหรือมีการคาดคะเนตามความรู้สึกหรือการรับรู้ของบุคคลนั้น ๆ

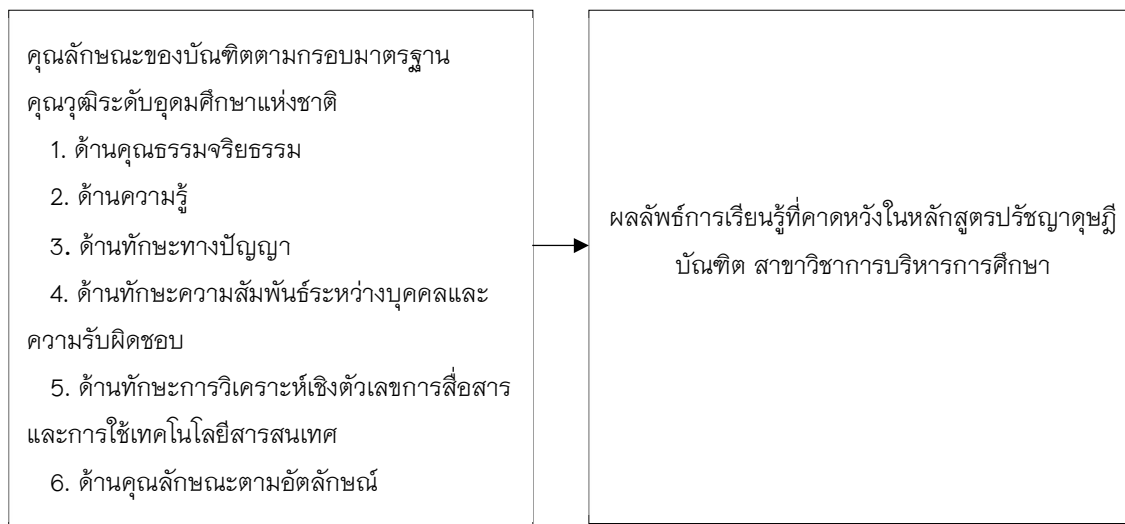
สมมติฐานของการวิจัย

1. คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กันทางบวก

2. คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอย่างน้อย 1 ด้าน ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาคูณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี ได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู ในสถานศึกษาจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1-3 จำนวน 2,200 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1-3 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางของ Krejcie & Morgan (1970) จำนวนทั้งสิ้น 327 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของของในสถานศึกษาจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1-3 ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็น แบบสอบถามตรวจสอบรายการ (check list) โดยมีคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่กำหนดไว้ ตำแหน่ง และสถานที่ตั้งโรงเรียน

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1-3 โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง ที่มีคำตอบให้เลือก แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวความคิดของ Likert scale โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (Liket, 1989 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

คะแนน 5 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1-3 โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง ที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวความคิดของ Likert scale โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ในตะวัน กำพอม, 2559)

คะแนน 5 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงในเนื้อหา และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง หรือเรียกว่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาลงความเห็นว่าข้อคำถามสอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้อง

ให้คะแนน 0 ถ้าผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้อง

ให้คะแนน -1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้อง

ที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ทุกข้อ มีค่า เท่ากับ .67 – 1.00

2.2.2 นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรทางการศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ จำนวน 30 คน

2.2.3 นำข้อมูลการทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัด สพป. ลำปางเขต 1-3 สพม. ลำปาง และสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำนวนทั้งสิ้น 327 ชุด โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ในเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567

3.3 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาจะดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ทางด้านสถิติ

4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และหาร้อยละ (percentage)

4.2 ระดับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1-3 วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation's analysis) การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนแบบ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4.3 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549)

- 0.71 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันมาก
- 0.31 – 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
- 0.01 – 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันน้อย
- 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง

ตาราง 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ระดับคุณลักษณะบัณฑิต			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.37	.49	มาก	1
2. ด้านความรู้	4.24	.45	มาก	3
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.24	.48	มาก	3
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.36	.54	มาก	2
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.36	.56	มาก	2

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ระดับคุณลักษณะบัณฑิต			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
6. ด้านคุณลักษณะตามอัตลักษณ์	4.37	.20	มาก	1
ภาพรวม	4.33	.38	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม กับด้านคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กับด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.36$) และด้านความรู้ กับ ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี

ตาราง 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. มีความรอบรู้หลักการแนวคิด และทฤษฎีการเป็นนักบริหารมืออาชีพ	4.42	.37	มาก	1
2. มีทักษะการประยุกต์ใช้การบริหารการศึกษากับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง	4.29	.44	มาก	4
3. มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และพหุวัฒนธรรมต่อการบริหารการศึกษา	4.40	.23	มาก	2
4. มีคุณลักษณะเฉพาะบุคคลตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คิดสร้างสรรค์เป็นผู้นำพัฒนาองค์กร	4.37	.35	มาก	3
ภาพรวม	4.37	.32	มาก	

จากตาราง 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีความรอบรู้หลักการแนวคิด และทฤษฎีการเป็นนักบริหารมืออาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และพหุวัฒนธรรมต่อการบริหารการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการมีคุณลักษณะเฉพาะบุคคลตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คิดสร้างสรรค์เป็นผู้นำพัฒนาองค์กร ($\bar{X} = 4.37$) และด้านทักษะการประยุกต์ใช้การบริหารการศึกษากับสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ศึกษาความสัมพันธ์คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับ
ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับ
ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัย
อินเตอร์เทคโนโลยี

คุณลักษณะของบัณฑิต	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	total
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม (x ₁)	1.000	-	-	-	-	-	.797**
2. ด้านความรู้ (x ₂)	.690**	1.000	-	-	-	-	.871**
3. ด้านทักษะทางปัญญา (x ₃)	.750**	.761**	1.000	-	-	-	.878**
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ (x ₄)	.831**	.778**	.786**	1.000	-	-	.828**
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ (x ₅)	.588**	.646**	.694**	.580**	1.000	-	.773**
6. ด้านคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ (x ₆)	.977**	.645**	.724**	.827**	.505**	1.000	.768**

** P < .01

จากตาราง 3 พบว่าคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์
เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกทุกด้านอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .773^{**}-.878^{**}$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า
มีสามด้านแรกที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงสุด ได้แก่ 1) ด้านทักษะทางปัญญา (x₃) ($r_{xy} = .871^{**}$) 2) ด้านความรู้
(x₂) ($r_{xy} = .871^{**}$) และ 3) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (x₄) ($r_{xy} = .828^{**}$) อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัย
อินเตอร์เทคโนโลยี

ตาราง 4 คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่
คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	β	Std. Error	Beta	t	p-value
(Constant)	1.286	.052	-	24.937	.000
ด้านความรู้ (X ₂)	.233	.021	.342	11.330	.000
ด้านทักษะทางปัญญา (X ₃)	.186	.021	.291	8.874	.000

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	β	Std. Error	Beta	t	p-value
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (X_5)	.117	.013	.214	8.740	.000
ด้านคุณธรรมจริยธรรม (X_1)	.093	.021	.140	4.360	.000
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (X_4)	.052	.021	.092	2.514	.000
Adjusted R Square = .906, R = .953, R^2 = .908, Std.Error = .09378					

** P < .01, * P < .05

จากตาราง 4 พบว่าผู้มีส่วนได้เสียมีการรับรู้ถึงคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านความรู้ (β = .23, t = 11.33, p-value = .00) ด้านทักษะทางปัญญา (β = .19, t = 8.87, p-value = .00) เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (β = .12, t = 8.74, p-value = .00) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (β = .09, t = 4.36, p-value = .00) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (β = .05, t = 2.51, p-value = .012) มีผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี ร้อยละ 90.80 (R^2 = .908) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี โดยรวมพบว่าผู้บริหารและครูมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูต้องการบัณฑิตที่มีความตรงต่อเวลา และความเสียสละและทุ่มเทในการทำงาน ตลอดจนมีความตระหนักและรู้ตัวอยู่เสมอ สามารถแยกแยะสิ่งดี สิ่งไม่ดีได้มีความรักหวงแหนชื่นชมภาคภูมิใจต่อศิลปวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นและสามารถประพฤติปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญวิทย์ หาญรินทร์ และพงษ์เทพ โคตรประทุม (2559) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านคุณธรรมและจริยธรรม รองลงมา คือด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ปัจจัยผลการเรียนรู้จริงโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณธรรมและจริยธรรม รองลงมาคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการเปรียบเทียบระดับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับระดับผลการเรียนรู้จริงทั้ง 6 ด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง พบว่าการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญา

คชภูมิตั้งอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูมีความต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ผู้บริหารเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำทางการบริหารสถานศึกษา และผู้บริหารที่มีทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักบริหารการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประพันธ์ เกียรติเผ่า (2555) ได้ศึกษาความคาดหวังผลการเรียนรู้และผลการเรียนรู้จริงของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษาและสุขศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่าระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้ ของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา ในภาพรวม ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับปานกลาง ระดับผลการเรียนรู้จริง ในภาพรวม ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด เปรียบเทียบความคาดหวังผลการเรียนรู้และผลการเรียนรู้จริง พบว่าค่าเฉลี่ยทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันทางสถิติ เปรียบเทียบเพศที่แตกต่างกับผลการเรียนรู้จริง พบว่าค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันทางสถิติ เปรียบเทียบช่วงอายุที่แตกต่างกับผลการเรียนรู้จริง พบว่าค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันทางสถิติ ยกเว้นด้านปัญญา ค่าเฉลี่ยแตกต่างกันทางสถิติ เปรียบเทียบชั้นปีการศึกษาที่แตกต่างกับผลการเรียนรู้ พบว่าค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันทางสถิติ ยกเว้นด้านปัญญาค่าเฉลี่ยแตกต่างกันทางสถิติ และเปรียบเทียบช่องทางการเข้าศึกษาที่แตกต่างกับผลการเรียนรู้จริง พบว่าค่าเฉลี่ยทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกทุกด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีสามด้านแรกที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงสุด ได้แก่ 1) ด้านทักษะทางปัญญา 2) ด้านความรู้ และ 3) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นคนมีเหตุผล มีความจริงใจ และความซื่อตรง มั่นคงต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการใช้ปิยะวาจาได้อย่างเหมาะสม และความรู้ และทักษะการใช้ภาษาไทยความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ ต่องานในหน้าที่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัสรัตน์ บุญทอง และต้องลักษณะ บุญธรรม (2561) ที่พบว่าจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนเป็นครูโดย ครูจะต้องมีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม มีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูตามลำดับการมีคุณธรรมจริยธรรมนับเป็นคุณลักษณะของผู้นำทางวิชาการประการหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้อนี้ มีความสำคัญในการพัฒนานักศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยให้เป็นครูและผู้นำด้านการสอนภาษาไทยที่มีคุณภาพ

4. ผู้บริหารและครูมีคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีตัวแปรพยากรณ์ จำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญาด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ได้ร้อยละ 90.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคนิคทาง คณิตศาสตร์และสถิติ เช่นมีความคล่องแคล่วในการใช้ตัวเลขและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ และมีความตระหนัก และรู้ตัวเองอยู่เสมอ สามารถแยกแยะสิ่งดี

สิ่งไม่ได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวชิรินทร์ แพงศรี และธีระ ฤทธิรอด (2557) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF:HEd) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบ TQF ของนักศึกษายู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มากที่สุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ ด้านความรู้ และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักศึกษาที่จำแนกตาม เพศ กลุ่มสาขาวิชา ระดับการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับความสุขในการเรียน ที่แตกต่างกันทำให้ระดับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบ TQF แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่มี อายุ ภูมิภาค ที่พักอาศัยขณะศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้ และอาชีพ ที่แตกต่างกัน ระดับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบ TQF ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่

ผู้บริหารและครูที่มีคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ได้แก่คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 6 ด้าน มากที่สุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมา ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้ร้อยละ 90.60

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 การพัฒนาบัณฑิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตควรพัฒนาให้เป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารทั้งในและต่างประเทศ
- 1.2 การพัฒนาบัณฑิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตควรพัฒนาเป็นผู้บริหารที่มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษา และเป็นผู้บริหารเป็นนักวิจัยสถาบัน
- 1.3 การพัฒนาบัณฑิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตควรพัฒนาให้เป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางการบริหารสถานศึกษา และเป็นผู้บริหารมีทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักบริหารการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ด้านความรู้ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาผู้บริหารที่ใช้ภาษาจีนสำหรับนักบริหารการศึกษา
- 2.2 ด้านทักษะควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหารให้มีทักษะพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและทีมงานในการพัฒนาวิชาชีพครู
- 2.3 ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหารมีจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.4 ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

เอกสารอ้างอิง

- จวีรัตน์ บุญทอง และต้องลักษณ์ บุญธรรม. (2561). ความต้องการจำเป็นการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 38(3), 15–34.
- ชาญวิทย์ หาญรินทร์ และพงษ์เทพ โคตรประทุม. (2559). ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม. *วารสารวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 4(2), 150–167.
- ในตะวัน กำหม่อม. (2559). *การวิจัยการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- พินพนธ์ คงวิจิตร และบุษบา บัวสมบุญ. (2563). *การศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ. (2549). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จามจุรี.
- ประพันธ์ เกียรติเผ่า. (2555). *ความคาดหวังผลการเรียนรู้และผลการเรียนรู้จริงของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษาและสุขศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. รายงานการวิจัย. คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- วัชรินทร์ แพงศรี และธีระ ฤทธิรอด. (2557). คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ใน *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 14 วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556* (หน้า 3137–3146). ขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552* สืบค้น 24 มิถุนายน 2554 จาก <http://dqe.mhesi.go.th/Master/tqf.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. สืบค้น 29 กรกฎาคม 2558 จาก <https://www.ops.go.th/th/ohec-docs/mua-laws>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 1. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566*. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1.
- สุวัฒนา อุทัยรัตน์, สุวันเพ็ญ สิริทรัพย์ไพบุลย์ และชุตีพร เอี่ยมอรรถพร. (2541). *ความคาดหวังภายหลังสำเร็จการศึกษาของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในโครงการ รพค*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ASEAN University Network. (2015). *Guide to AUN – QA Assessment at Programme Level Version 3.0*. Bangkok: ASEAN University Network.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determination sample size for research activities. *Education and Psychology Measurement*, 30(3), 607–610.
- Oxford University. (1989). *The Oxford English Dictionary Second Edition Volume*. Oxford University.